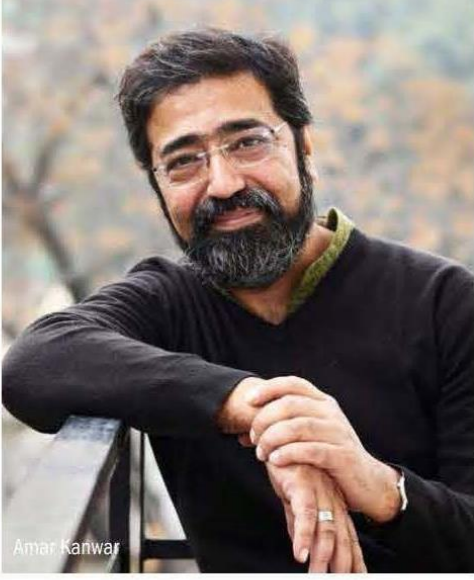

İSTANBUL'UN BIENAL HEYECANI

17 Eylül'de başlayan 17. İstanbul Bienali'ne dair bilmeniz gerekenler.

Amar Kanwar

David Teh

Ute Meta Bauer

İstanbul Kültür Sanat Vakfı (İKSŞ) tarafından düzenlenen 17. İstanbul Bienali, 17 Eylül'de açılıyor. Küratörlüğünü Ute Meta Bauer, Amar Kanwar ve David Teh'in üstlendiği bienal, 20 Kasım'a kadar ücretsiz ziyaret edilebilecek. 1987 yılından bu yana İKSŞ tarafından düzenlenen İstanbul Bienali, 17. edisyonuyla bir kez daha İstanbul'u güncel sanatın buluşma noktası haline getirmeye hazırlanıyor. 17. İstanbul Bienali'ne 500'ün üzerinde katılımcı yerel topluluklarla bireysel veya kolektif çalışmalar yürüterek katkıda bulunuyor. Sanatçı, düşünür, yazar, şair, araştırmacı, mimar, radyo programcısı, balıkçı, aktivist, stand-up komedyeni, şef, etnomüzikolog, ornitolog, deniz bilimci, kukla ustası, müzisyen... Bienalin pek çok farklı alandan katılımcısı var.

Gastronomiden ekolojiye, edebiyattan gıda güvenliğine, göç ve göçmenlikten deniz yaşamına kadar pek çok konuda, farklı coğrafyalardan ve zaman dilimlerinden hikayeler sunan bienal ücretsiz sergilerin yanı sıra çeşitli açık hava gösterileri, performanslar, buluşmalar, konuşmalar ve film gösterimlerine de ev sahipliği yapacak. Etkinlikler, müdahaleler ve beklenmedik buluşmalar, serginin birer parçası. Şiir okumalarından dergi tanıtımlarına, festivallerden

film gösterimleri ve podcast kayıtlarına, spekülatif yayınların özel sayılarından bahçe gezintilerine, hikaye anlatımlarından toplumsal araştırmalara, protesto gösterilerinden baskı atölyesine, kukla gösterilerinden liman seslerinden oluşan bir kütüphaneye kadar pek çok projeye karşılaşmaya hazır olun.

17. İstanbul Bienali'nin Beyoğlu, Fatih ve Kadıköy'e yoğunlaşan sergi alanları, sadece birer mekan olarak değil buldukları mahalleler ve o mahallelerle kurdukları ilişkiyle de öne çıkıyor. Bienal sergileri geleneksel müze ve sergi mekanlarının yanı sıra bir hat ve cilt atölyesi, Mimar Sinan imzalı 16. yüzyıldan kalan bir hamam, yirmi yılı aşkın süredir kullanılmayan bir Rum okulu, Taksim Meydanı'nın altındaki metro tüneli ve bir bitki bahçesinin de aralarında bulunduğu, pek çoğu ilk kez bienal kapsamında sergi alanı olarak kullanılacak 12 mekana yayılıyor. 500'ü aşkın katılımcının çalışmaları ise şehrin dört bir yanındaki kitapçı, sahaf, hastane, huzurevi, kafe, metro durakları ve bir radyo istasyonunda karşımıza çıkıyor. Şimdi gelin, bienalin bazı mekanlarına ve buralarda bizi neler beklediğine yakından bakalım
→20 Ekim'e kadar, ücretsiz.

Detaylı bilgi için: bienal.iksş.org

17. İstanbul Bienali

BARIN HAN

Fatih ilçesindeki ana sergi mekanlarından Barın Han, İstanbul'un tarihi yarımadasında, Çemberlitaş'ta beş katlı bir binaya yayılıyor. Uzun yıllar boyunca hat ve cilt sanatçısı Emin Barın'ın stüdyosu olan mekan 2019'dan beri sergilere, sanatçı atölyelerine ve buluşmalara ev sahipliği yapıyor. İstanbul Bienali kapsamında ilk kez kullanılan Barın Han'da ziyaretçileri karşılayacak bienal katılımcılarından biri Açık Radyo.

Bienalin hem katılımcısı hem de mekanlarından biri olarak konumlanan İstanbul merkezli bağımsız radyo kanalı Açık Radyo 95.0, 1995'teki kuruluşundan bu yana eşitlikçi ve kolektif olarak yürütülen bir kamusal alan oluşturuyor.

Müthiş çeşitlilikte bir bilgi ve haber akışına aracı olarak fikirlerin özgürce ifade edilip tartışılmasını sağlayan Açık Radyo, aynı zamanda çoğulcu demokrasinin vazgeçilmezi olan hakları ve temel özgürlükleri savunuyor.

Açık Radyo, 17. İstanbul Bienali'ne 26 haftalık 'Radyo Bienali' programıyla katkıda bulunmaya başladı. 2021 yılının Mayıs ve Ekim ayları arasında her hafta pazartesi günleri yayınlanan programın İngilizce kayıtları da 2022'de internet üzerinden erişime açıldı. Radyo Bienal programının Türkçe kayıtları Açık Radyo web sitesinden, İngilizce kayıtları İKSV'nin Spotify, Apple Podcasts ve Deezer hesaplarından dinlenebiliyor.

Açık Radyo'nun bienal katılımcıları ve izleyicileriyle diyalogu Barın Han'daki açık stüdyoda devam ediyor. Burada hem canlı yayınlara, radyo performanslarına ve tartışmalara yer veriliyor hem de radyonun yaklaşık 25 yıllık işitsel ve görsel arşivinden derlenerek hazırlanmış bir yerleştirme görülebiliyor. Muntadas'ın 2010 yılında çektiği Açık Radyo hakkındaki belgeselin de özel gösterimi yapılıyor.

Barın Han'daki bir diğer bienal projesi, Endonezyalı yazar, sanatçı, tasarımcı ve tiyatrocu Danarto'nun (1941-2018) hayatında ve meslek yaşamında izlediği farklı rotaları ortaya çıkarmayı amaçlayan Danarto dkk araştırma grubuna ait. Endonezya ulusal dilinde 'dkk', '...ve arkadaşları' anlamına gelen bir kısaltma. Danarto dkk, halen devam eden ve 'Process is when we.' [Süreç, ne zaman ki hepimiz.] başlığını taşıyan araştırmaya katılmak isteyen herkese açık. 2020'den bu yana düzenli olarak yapılan bir dizi toplantının ardından Danarto dkk, Danarto'nun pratiğiyle de uyumlu bir ritim ve rutin oluşturdu. Onun arşiv belgelerini değişik tokuş edip toplayarak, inceleyerek, çokdisiplinli yapıtlarına dair nesnelere, hikayeleri ve yeni yorumları ortaya çıkararak sanatçının bütün külliyatını derlemeye başladı. Bienal kapsamında Danarto dkk, Danarto'nun mirasını aktaracak bir bağlam oluşturmak amacıyla Türkiye'den çağdaş düşünürlerle, müzisyenlerle, şairlerle ve grafik sanatçılarıyla bağlantı kuruyor. Grubun İstanbul'daki sunumu, kurulan bu diyalogların sonuçlarını ve meraklarının meyvesini daha geniş bir izleyici kitleleriyle paylaşmaları için bir fırsat olacak.

→ Boyacı Ahmet Sokak 4, Binbirdirek, Fatih.

ŞİİR HATTI'NA DİKKAT

Sergi mekanlarının yanı sıra farklı şekillerde de izleyiciye ulaşmayı hedefleyen 17. İstanbul Bienali, Süreyya Evren'in danışmanlığında gerçekleştirilen Şiir Hattı projesiyle şehre yayılıyor. İstanbul Bienali'nin daveti üzerine 15 şairin 2021 boyunca yazdığı 200'e yakın yeni şiire, çeşitli dijital ve fiziksel kanallar üzerinden erişilebilecek. Şiir panolar kentlin farklı noktalarında, sahafların, kitabevlerinin, restoranların, kafelerin camlarında ve duvarlarında görülebilecek. Metinlere katılımcı şairlerin şiir okumaları, podcast serileri, düzenli radyo programları gibi farklı mecralarda gerçekleştirilecek söyleşiler ve etkinlikler de eşlik edecek.

Taloi Havini, 'Çağrıya Cevap Ver' (2021)

odaklanıyor. Memleketi Bougainville'in tarihini ve kültürünü merkeze alarak yer politikalarını irdelediği çalışmalarında fotoğraf, heykel, film ve yerleştirme gibi malzemeler kullanıyor. Havini'nin bienaldeki çalışması, 'Çağrıya Cevap Ver' (2021) başlıklı yakın tarihli yapıtının yeni, mekana göre ölçeklendirilmiş bir tekrarı. The Çinili Hamam'da sergilenen büyük boyutlu yerleştirme, Buka Adası'ndaki okyanus yolculuklarını konu alan şarkılardan, okyanus araştırma aracı R/V Falkor'un kaydettiği sonar haritaların hidrofona kayıtlarından ve Bougainvilleli müzisyen Ben Hakalitz'in enstrümantal bir eserinden oluşan çokkanallı bir ses kompozisyonu. Yerlilere özgü çağrı ve yanıt örüntüsüne uygun şekilde biçimlendirilen bu üç boyutlu yerleştirme, izleyicileri başka türlü bir bilme haline; okyanusun, uzayın ve zamanın tensel, döngüsel kavrayışına doğru çeker. → İtfaiye Caddesi 44, Zeyrek, Fatih.

İlk kez bu yıl bienal ziyaretçilerine açılan The Çinili Hamam, Osmanlı hamam mimarisinin en önemli örneklerinden. 1540-1546 yılları arasında, Kaptan-ı Derya Barbaros Hayrettin Paşa tarafından Mimar Sinan'a ısmarlanan Çinili Hamam, Fatih'in Zeyrek semtinde bulunuyor. 2010'dan bu yana devam eden restorasyon çalışmalarının ardından mekan 2023 yılında müze-hamam kompleksi olarak faaliyete geçecek. Bienal izleyicileri, ilk

açıldığı tarihten neredeyse 500 yıl sonra, kadınlar ve erkekler bölümleriyle yeniden özgün işlevine kavuşmadan önce mekanın hamam bölümlerini görme fırsatı bulacak.

The Çinili Hamam bienal katılımcılarından Taloi Havini'nin 'Çağrıya Cevap Ver' adlı çalışmasına ev sahipliği yapıyor. Hakö dil grubundan Nakas kabilesinin soyundan gelen Taloi Havini, disiplinlerarası pratiğinde Okyanusya bölgesindeki kendi şahsi deneyimlerine

THE ÇİNİLİ HAMAM

BÜYÜKDERE 35

Cooking Sections

Farklı disiplinlerden güncel sanatçıların sergilerine, çeşitli seminerlere, sanatçı atölye ve konuşmalarına ev sahipliği yapan Büyükdere 35 de bienalin önemli topluluklarından Cooking Sections tarafından bir bienal mekanına dönüştürüldü. Cooking Sections, yaşadığımız dönemin önemli çevresel meselelerini irdeleyip ele alırken yöntem olarak yiyecekleri kullanıyor. Mekana özgü yerleştirmelerden performansa yayılan bir sanat dilini benimseyen grubun çalışmaları görsel sanatı mimari, ekoloji ve jeopolitikle harmanlıyor.

17. İstanbul Bienali için hazırlanan 'Çamuralem', şehrin etrafında yok olma tehlikesi altında bulunan sulak alanlardaki

çoklu ekolojiler ile İstanbul'un mandalarının etkileşimlerinin izini sürüyor. Proje kapsamında, yılın farklı zamanlarında mandalarla haşır neşir olan canlıların beslenme ve büyüme biçimlerine dair bir araştırma yürütüldü. Bu araştırma için sıgırtmaçlarla, biyologlarla, çevrecilerle, korumacılarla, etnomüzikologlarla ve birçok başka kişiyle iş birliği yapıldı. Projenin çıktıkları Büyükdere 35'te görülebilir. Söz konusu türler arası incelemeler ise 17 Eylül Cumartesi günü İstanbul'un kuzey bölgesinde düzenlenecek Manda Festivali'nin de temelini oluşturuyor.

→Boğazkesen Caddesi 76/B, Firuzzağa, Beyoğlu.

MÜZE GAZHANE

19. yüzyılın sonunda Anadolu Yakası'na enerji verecek hava gazının üretimi için kurulan Hasanpaşa Gazhanesi şimdiki adıyla Müze Gazhane bienalin Kadıköy yakasındaki ana sergi mekanlarından biri. Hava gazına olan talebin bitmesiyle 1993'te kapanan 130 yıllık gazhane 2021'de, İstanbul'a bir müze ve ortak alan olarak kazandırıldı. Hasanpaşa Mahallesi'nin kalbinde konumlanan Müze Gazhane, sergi ve müze alanları,

sahneleri, kütüphaneleriyle gençlere yirmi dört saat açık bir çalışma ve etkinlik alanı sunuyor. Bienalde pek çok projenin izlenebileceği mekandaki çalışmalardan biri görsel sanatçı, performans sanatçısı, çevreci-eylemci, şair ve yazar Arahmaiani'nin 'Bayrak Projesi'. Endonezya'da güncel sanat alanındaki önemli isimlerden olan Arahmaiani, 2006'dan bu yana devam eden 'Bayrak Projesi'ni İstanbul'a

taşıyor. Bu proje, büyük bir deprem Endonezya'nın Yogyakarta kentini sarstıktan sonra, 2006 yılında Amumarta Pesantren [İslami Yatılı Okul] ile iş birliğiyle başlatılan, tekrar eden, katılıma açık bir çalışma serisinden oluşuyor. Halkın katılımını ve demokratik ilkelere bağlılığı esas alan 'Bayrak Projesi'nde topluluğun belirlediği anahtar kelimeler ve meseleler parlak renkli bayraklar üzerine dikiliyor, ardından

ARTHEREİSTANBUL

Asya yakasında bienal ziyaretçilerini ağırlayan arthereistanbul2014'te, savaş yüzünden Suriye'yi terkeden sanatçılar tarafından kuruldu ve bugüne kadar yerinden edilmiş pek çok sanat üreticisine İstanbul'da bir araya gelebilecekleri, çalışmalarını sürdürebilecekleri ve sergileyebilecekleri bir alan sağladı. Buradaki bienal projesi olan 'Ayakizi'; bir öğrenme süreci, savaşların kıyasından hikaye toplama girişimi. İnsan hakları, kadın hareketi ve ayrımcılığa karşı mücadele konularıyla ilgilenen gazeteci Çiğdem Öztürk'ün tasarladığı proje, arthereistanbul bünyesinde çalışan fotoğrafçı ve medya sanatçısı Omar Berakdar'la iş birliği içinde yürütülüyor. arthereistanbul'da kurulan ve unutulmuş ya da daha büyük olayların ve felaketlerin gölgesinde kalmış hikayelere ve deneyimlere dair kitaplardan meydana gelen 'Ayakizi Kitaplığı' projesinin merkezini oluşturuyor. Kitaplık hem soru-cevap biçiminde ilerleyen konuşmalar hem de serbest sohbet için alan açıyor.

→ Beydağı Sokak 3A, Rasimpaşa, Kadıköy.

Arahmaiani, 'Bayrak Projesi'

sanatçının her toplulukla önceden çalıştığı koreografili kortejlerde katılımcılar bu bayrakları sallıyor. Daha önce Endonezya, Avustralya, Malezya, Singapur, Tayland, Filipinler, Japonya, Çin, Tibet, Almanya, Belçika, Hollanda ve ABD'de yapılan projenin İstanbul ayağı, Performistanbul sanatçılarının iş birliğiyle gerçekleşiyor. Türkiye'de ve çevresinde konuşulan dillerden kelimeleri kullanan performans gösterisi,

bienalin açılış haftasında sergilenecek. Gazhane'deki bir diğer çalışma da Pustaka Bergerak (Endonezya Gezici Kütüphane Ağı). okuryazarlığı yaygınlaştırmak amacıyla çalışan yazar ve sosyal girişimci Nirwan Ahmad Arsuka tarafından temelleri atılıp örgütlenen, halkın okuma yazma oranını artırmaya yönelik bir hareket bu. Başlangıcından bu yana, ulaşımı

zor uzak kıyılara ve kırsal alanlara erişebilmek için el arabası, at, motosiklet, tekne gibi ulaşım yöntemlerini kullanarak, geniş bir alana yayılan Endonezya takımadalarında, toplumsal etkileşimi ve dayanışmayı teşvik ediyor.

Arsuka'ya göre, "Bir kitap malumat, bilgi ve bilgelik içeren bir şeydir. Elden ele geçtikçe, yeni bir özellik daha kazanır: Bir hediye olur, sevginin ve şefkatın bir işareti, taahhüt ve dayanışmanın

bir ifadesi olur." 17. İstanbul Bienali'nde Pustaka Bergerak'ın bütün takımadalara yayılan geniş ağının büyük boy bir haritası ve gezi kütüphanenin 2015'ten bu yana yürüttüğü geniş kapsamlı etkinliklerin ürünü olan malzemeler yer alıyor. Şu anda Pustaka Bergerak'ın 3.000'i aşkın merkezi bulunuyor; bunların hepsini toplumun farklı kesimlerinden gönüllüler idare ediyor. → Kırbağlıdere Caddesi 125, Hasanpaşa, Kadıköy.

SUNA VE İNAN KIRAÇ VAKFI PERA MÜZESİ

Günümüzde Pera Müzesi'ne ev sahipliği yapan tarihi bina 1893'te mimar Achille Manoussos tarafından Bristol Oteli olarak inşa edildi. Suna ve İnan Kiraç Vakfı, bu neo-klasik binayı 2005 yılında çağdaş donanımlı bir müze olarak ziyarete açtı. Pera Müzesi'nin üç katında düzenlenen süreli sergiler,

öğrenme programları, film programları ve etkinlikler İstanbullulara değerli bir düşünce alanı açıyor. İstanbul Bienali de 2015'ten beri Pera Müzesi'nin süreli sergi alanlarını bienal projelerini sunmak için kullanıyor.

Bu yıl mekan görsel sanatçı ve film yönetmeni Gülsün Karamustafa'yı ağırlıyor. Karamustafa, 20. yüzyılın ikinci yarısında Türkiye'nin güncel

sanat sahnesinde çok önemli bir yeri olan, çığır açmış bir sanatçı. Yapıtları göç, sürgün, bellek, kültürel farklılıklar, toplumsal cinsiyet/cinsellik ve toplumda sekülerizmin ve dinin rolü gibi modern Türkiye'nin karmaşık sosyokültürel sorunlarını ele alıyor ve biçimsel olarak da resimden multimedya yerleştirmelere, fotoğrafa, performansa ve videoya kadar geniş bir yelpazeye yayılıyor.

"Ta en başından beri sanatı ağır bir görev gibi yüklenmiş durumdayım," diyor Karamustafa yapıtlarında sürekli vurgulanan toplumsal ve siyasi göndermelerin oynadığı rolü açıklarken. 'Emniyetsiz' de aynı çizgide yeni bir çalışma ve dünyanın büyük kısmının farklı türlerde tecritleri ve dışlanmaları tanıdığı pandemi bağlamında toplumsal cinsiyet eşitsizliği, siyasi şiddet ve kırılan olanın savunmasızlığı gibi hayati meseleleri eleştirel bir şekilde masaya yatırıyor. Siyah ve beyaz panellerden ve kırılan bir camın sürekli dönen iki ses ve görüntü kaydından oluşan yerleştirmesi zulmün karanlığından, ne içi ne de dışı olan bir karanlıktan sonsuz bir kaçıışı resmediyor.

Pera Müzesi'ndeki projelerden

REHBERLE GEZİN

Bienali rehberli turlarla gezmeniz mümkün. Bienal süresince uzman rehberler eşliğinde gerçekleştirilen turlar Barın Han, Müze Gazhane ve Pera Müzesi'nde pazartesi hariç her gün sizleri bekliyor. Tekil bilet satın alarak yalnızca bir mekanı rehberlerle gezebilir ya da kombine bilet satın alarak tüm mekanlarda rehberli turlardan faydalanabilirsiniz.

biri de 'Feminist Bellek Projesi - Nepal Fotoğraf Kütüphanesi'. Bu sergide, Nepal Fotoğraf Kütüphanesi'nin bir kadın arşivi oluşturmak amacıyla topladığı malzemeler sunuluyor. Kadınların geçmişlerini belleğe kazımak gibi feminist bir dürtüyle hareket eden kurum, tarihsel görünürlüklerin özgürleşme davasını da ileriye taşıyacağına inanıyor. Bienal kapsamındaki bu çokbölümlü sergi de Nepalli kadınların kitlesel olarak kamusal belleğe geçme iradesini ortaya koyuyor. Sergide, kadınların siyasi mücadeleye girdiği, topluluklara hitap ettiği, eğitim aracılığıyla yeni yollar açtığı, fikirlerini yayımlayarak kamuoyunu yönlendirdiği, dünyayı gezip anlattığı, yetkili konumlara geldiği ve toplumsal normları çiğnediği durumlardan kareler gözler önüne seriliyor. Karşımızda, Nepal'de kamusal alan nasıl başlı başına feminist bir strateji olarak ortaya çıktığının bir manzarasını görüyoruz.

→ Meşrutiyet Caddesi 47,
Tepebaşı, Beyoğlu.

Gülsün Karamustafa, "Insecure/Emniyetsiz"

MERKEZ RUM KIZ LİSESİ

Merkez Rum Kız Lisesi 19. yüzyılın sonunda mimar Dimitrios Panayiotides tarafından inşa edildi. Yoksul kız çocuklarının eğitim alabilmesi için kurulan okul 1999'da yeterli öğrenci olmadığı için kapandı. Bugün okulun bakımını sağlayan bir aileye ev sahipliği yapan binadaki sınıflarda bir dönemin belleğini taşıyan araç gereçler, tablolar ve haritalar hâlâ muhafaza ediliyor. Binanın dar bir kapıdan geçilerek ulaşılan giriş katı İstanbul Bienali'ne ev sahipliği yapıyor.

'İtaatsizlik Arşivi' sanatsal pratikler ile siyasi eylem arasındaki ilişkiye yoğunlaşan, çokevrelî, gezici ve sürekli gelişen bir video arşivi ve platform. Küratör ve sanat kuramcısı Marco Scotini, 2005'ten bu yana bu proje üzerinde çalışıyor. 'İtaatsizlik Arşivi' on yıllara yayılan

yüzlerce belgeyle, toplumsal itaatsizliğe yönelik bir 'kullanıcı rehberi' işlevi görüyor. Bu arşiv, doğrudan eylemden karşı bilgilendirmeye, özerk toplumsal alanlar yaratmayı hedefleyen tamamlayıcı pratiklerden biyo-direnîşe, çağdaş direniş taktiklerinin bir atlasını çıkartıyor. 'İtaatsizlik Arşivi'nin biçim ve içeriği nihai bir şekil almaksızın sürekli dönüşüyor. Bienal için bir araya getirilen video temelli sunumda, arşivin var olan içeriği genişletiliyor. Burada radikal pedagojilere, küresel ekolojilere ve kökleri çok derinlerde bulunan feminizm karşıtı, normatif toplumsal cinsiyet söylemleriyle mücadele eden kadın özgürleşmesi hareketlerine odaklanılıyor. Bu arşiv, Can Altay'ın tasarladığı bir mimari düzen içinde sunuluyor. → Ağahamam Maç Sokak 40, Katip Mustafa Çelebi, Beyoğlu.

SAHA STUDIO

SAHA Studio Türkiye'de görsel sanatlar alanında çalışan sanatçı, küratör ve yazarları desteklemeyi amaçlayan SAHA Derneği tarafından 2019'da kuruldu. Beyoğlu'nda 350 metrekarelik bir mekanın işlevlendirilmesiyle faaliyete geçen SAHA Studio, davetli sanatçılara çalışmalarını sürdürebilecekleri bir alan sunuyor. Sanat çevresindeki diyalogun zenginleşmesine katkıda bulunan program her yıl iki ayrı dönemde onun üzerinde katılımcıyı ağırlıyor.

17 Eylül'den itibaren çarşamba ve cumartesi günleri kapılarını bienal izleyicisine açan SAHA Studio, sanatçı üretimlerinin paylaşılacağı ve konuşmaların

yapılacağı bir mekan olarak kurgulanıyor. 17. İstanbul Bienali katılımcılarından Atıf Akın ve Ahmet Ögüt & Silent University Oryantasyon Programı ekibinin SAHA Studio'nun yeni dönemine katılımı 17. İstanbul Bienali küratörleri ile ortaklaşa belirlendi. SAHA Studio'nun Haziran-Aralık 2022 dönemi katılımcılarından Atıf Akın, teknolojiyi hem bir ifade aracı

hem de bir araştırma nesnesi olarak bütünleştirerek, estetik ve politik bağlamları teknolojik bir mercekle keşfediyor. Ahmet Ögüt'ün başlattığı Silent University ise yerinden edilmiş ve zorunlu göçmen öğretim görevlileri, danışmanlar ve araştırma görevlileri tarafından yönetilen, özerk, dayanışmaya ve karşılıklı etkileşime dayalı bir eğitim platformu. Silent

University Oryantasyon Programı platformun Stockholm, Ruhr ve Hamburg'daki şubelerinin iş birliğiyle, Türkiye'de yeni bir şubenin kurulmasına yönelik bir ön adım olarak tasarlandı. Program, dünyanın çeşitli yerlerindeki kolektiflerle nasıl dayanışma içinde hareket edileceğine ve sınır politikalarının dayattığı kısıtlamaların nasıl aşılacağına dair bir dizi çevrim içi ve mekanda düzenlenen etkinlikten oluşuyor. Dersler Almanya, İsveç ve Türkiye'de kaydedildi. Çevrim içi erişilebilen bu dersler, küresel insanlık krizine dair sorunların tartışılabileceği ve uygulanabilir çözümlerin üretilebileceği bir ortak alan oluşturuyor. Atıf Akın ve Ahmet Ögüt & Silent University Oryantasyon Programı'nın çalışma süreçleriyle ilgili içeriklere SAHA Studio'da rastlayabilirsiniz. → Sıraselviler Caddesi 35/1, Cihangir, Beyoğlu.

17. İstanbul Bienali

KÜÇÜK

MUSTAFA PAŞA HAMAMI

Haliç'in karşı kıyısında, Fatih mahallesinde bulunan Küçük Mustafa Paşa Hamamı İstanbul'un en eski hamamlarından biri. 1990'ların ortalarından bu yana kullanılan hamam ilk olarak 2015'te 14. İstanbul Bienali'ne ev sahipliği yaptı.

İstanbul Bienali'nde Araya Rasdjarmrearnsook, çok kanallı yerleştirilmesi 'Deliler'i (2006) Küçük Mustafa Paşa Hamamı'nda sunuyor. Sanat kariyeri boyunca farklı mecralarda yapıt üreten güncel sanatçı Rasdjarmrearnsook, 1990'ların sonlarından beri imza attığı kışkırtıcı video yerleştirmeleriyle adını duyurdu. Yapıtlarında ortak noktaları sıra dışı olmaları, ötekilikleri ve arada kalmışlıkları olan insan veya insan olmayan öznelerin karmaşık anlatılarını ön plana taşıyor; ölümlerle yaşayanlar, delillerle 'normal' insanlar,

yazılı ve sözlü bellek, sanat dünyasıyla gündelik hayat gibi farklı boyutlar arasındaki ilişkileri keşfetmeye soyunuyor. Bienaldeki çalışmasında sanatçı, akıl hastanesinde yatan kadın psikiyatri hastalarını, hikayelerini ve gördükleri hayalleri özgürce paylaşmaya davet etti. Daha kapsamlı olan video yerleştirmesinden seçilen ve her biri bir kadının monoloğuna yer veren beş video, Küçük Mustafa Paşa Hamamı'nın çeşitli odalarına dağılıyor. Bireysel anlatımların doğurduğu kakofoni son derece ayrışık bir yapıya sahip, ama daha geniş toplumsal tarihlerle ve değer yargılarıyla yüklü, cinsiyetlendirilmiş ulusal mitlerle de iç içe geçiyor. Her kadının söyleminin son derece benzersiz olması, kurumların ve araçların çoğu zaman şiddet barındıran, bireyselliği silen etkilerine meydan okuyor. →Müstantik Caddesi 32, Cibali, Fatih.

ZEYTİNBURNU

TIBBİ BİTKİLER BAHÇESİ

2005'te açılan Zeytinburnu Tıbbi Bitkiler Bahçesi, Türkiye'de türünün ilk örneği. Marmara Denizi'ne çok uzak olmayan bir mesafede, farklı dini gruplara ait mezarlıkların ve tarihi hastanelerin yakınında konumlanan bahçe, modern tıp ile çeşitli şifa gelenekleri arasında, hissi ve manevi bir kavşakta yer alıyor. Yaklaşık 14 dönüme yayılan bahçede 700'ü aşkın tıbbi bitki bulunuyor. 17. İstanbul Bienali bu bitkilere ve onların insan sağlığı üzerindeki vazgeçilmez rolüne odaklanıyor. Mekanla birleşen ve içlerinden bir tanesinin özel bir müzikal iş birliğine ilham verdiği iki sanat işi, bizi koruyan ve besleyen, şifa gücü hiç azalmayan türlerle aramızdaki kadim ilişkiyi hatırlatıp kuvvetlendirecek. Mariah Lookman, atölyedeki üretimini sürece odaklanarak ve araştırmalar ışığında şekillendiren bir sanatçı ve eğitimci. Çalışmalarında güncel sanatın tarihsel temellerini saptamaya yöneliyor ve çatışma sonrası yeniden inşa ve uzlaşma süreçleriyle ilgileniyor.

Lookman'ın bienale katkısı, Hindistan'da en az 5.000 yıl önce doğan doğal tıp sistemi Ayurveda'nın ilkelerinden yola çıkıyor. Hazırladığı mekana özgü yerleştirme ve film, bir performans ve meditasyon platformunu, Ayurveda'nın en eski metinlerinden biri olan Bhela Samhita'da sağaltıcı özellikleriyle listelenen su çiçeklerini, eğrelti otlarını ve lotus çiçeklerini barındıran, özel olarak tasarlanmış bir su bahçesini merkeze alıyor. Bu su bahçesine, İstanbul'da yaşayan ve Türk müzik terapisi ilkelerini kullanan geleneksel müzisyenlerle birlikte bestelenen bir müzik parçasını da içeren, yitip giden sağaltıcı gelenekler üstüne görsel-işitsel bir çalışma eşlik ediyor. Eser, bienalin ardından da insanların dinleneceği, tazeleneyeceği, düşüncelere dalacağı ve şifa bulacağı bir kamusal alan olarak bu mekanda kalmaya devam edecek. →YeniçiftlikYolu 1, Merkezefendi, Zeytinburnu.

MINİKLERE ÖZEL

Bienal kapsamında İKSV Alt Kat tarafından yürütülen 'Kuşlar Ne Düşünüyor?' başlıklı proje herkesi çevrelerindeki kuşları gözlemlemeye, onlar hakkında düşünmeye ve doğayla yeniden bağlantı kurmaya çağırıyor. Pek çok farklı disiplinden uzman, sanatçı, öğretmen, bilim insanı ve paydaşı bir araya getiren proje kapsamında hazırlanan rehberler, çocukları kuşların nasıl düşündükleri, insanları nasıl gördükleri, çevresel değişikliklerin yaşamlarındaki etkileri, bannmaları, beslenmeleri, hareketleri gibi konulara dair düşünmeye teşvik ediyor. Çocuklar, rehberlerde yer alan sorulara verdikleri yanıtlar etrafında üretecekleri içeriklerle bienale katılabiliyor. Detaylı bilgi için bienalin web sitesine göz atın.